

آیا حضرت معصومه به شهادت رسیده است؟

سؤال:

آیا حضرت معصومه به شهادت رسیده است؟

پاسخ:

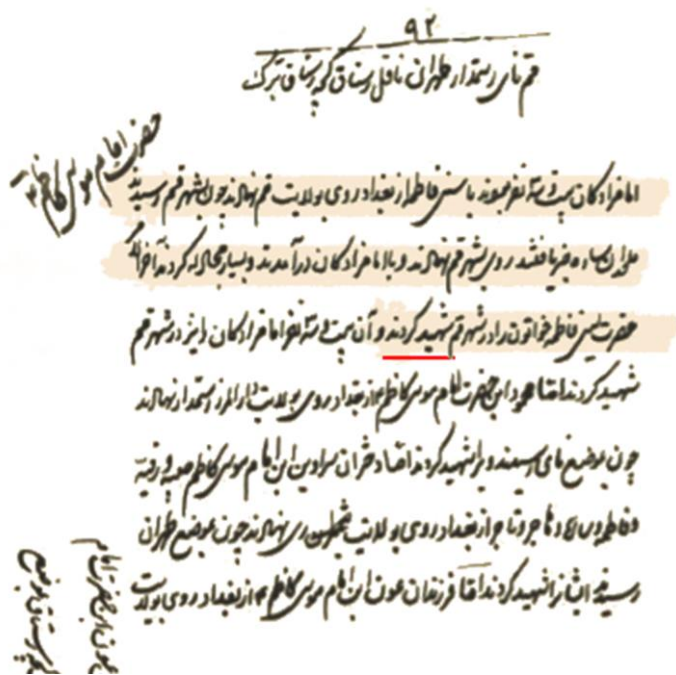
در کتاب بحر الأنساب که نسخه خطی این کتاب موجود است، چنین آمده است:

امام زادگان 23 نفر بودند که با حضرت معصومه سلام الله علیها از بغداد روی به ولایت قم نهادند؛

چون به شهر قم رسیدند ملحدان ساوه خبر یافتند، روی به شهر قم نهادند و با امامزادگان در آمدند و بسیار

مجادله کردند آخر الامر حضرت فاطمه خاتون سلام الله علیها را در شهر قم شهید کردند.

بحر الانساب، ص 92

در این عبارت به صراحت بیان شده است که حضرت معصومه سلام الله علیها به شهادت رسیده

اند.

البته اشکالاتی را نسبت به این گزارش وارد می کنند از جمله این که این کتاب را منتصب به ابو

مخنف می دانند که توسط سید مرتضی علم الهدی رازی ترجمه شده است؛ در حالی که ابو مخنف قبل از

شهادت حضرت معصومه سلام الله عليها از دنیا رفته است؛ پس قطعا او نمی توانسته است نویسنده این کتاب باشد.

برخی دیگر می گویند: این کتاب نوشته «میرزامحمد ملک الکتاب شیرازی» است که در اواخر قرن سیزدهم ساخته و به تاریخ 1335 قمری در بمبئی چاپ شده است و لذا این کتاب را معتبر نمی دانند.

علامه مجلسی در رابطه با علت از دنیا رفتن حضرت معصومه سلام الله عليها چنین نقل می کند:

لما أخرج المأمون الرضا عليه السلام من المدينة إلى مرو لولاية العهد في سنة مائتين من الهجرة خرجت فاطمة أخته تقصده في سنة إحدى ومائتين فلما وصلت إلى ساوة مرضت فسألت كم بينها وبين قم قالوا عشرة فراسخ فقالت احملوني إليها فحملوها إلى قم وأنزلوها في بيت موسى بن خزرج بن سعد الأشعري قال وفي أصح الروايات أنه لما وصل خبرها إلى قم استقبلها أشرف قم وتقدمهم موسى بن الخزرج فلما وصل إليها أخذ بزمام ناقتها وجرها إلى منزله وكانت في داره سبعة عشر يوماً ثم توفيت رضي الله عنها

بحار الانوار ج 48 صفحه 290

حضرت معصومه سلام الله عليها زمانی که به ساوه می رسد مریض می شود و بعد به قم به خانه موسی بن خزرج می آید و 17 روز در خانه او بود تا این که از دنیا رفت.

در این عبارت علامه مجلسی چیزی در مورد شهادت نیامده است و فقط آمده است که حضرت به علت بیماری از دنیا رفتند و در رابطه با سبب این بیماری هم نکته ای بیان نکرده اند.

سید جعفر مرتضی به نقل از کتاب قیام سادات علوی صفحه 161 تا 168 می گوید:

فإن شرطة المأمون قد قتلوا هارون بن موسى أبا الرضا حيث إن هارون هذا كان في القافلة التي كانت تقصد خراسان وكانت تضم علویاً وعلی رأسها السيدة فاطمة أخت الرضا عليه السلام فأرسل المأمون إلى هذه القافلة فقتل وشرد كل من فيها وجرحوا هارون المذكور ثم هجموا عليه وهو يتناول الطعام فقتلوه وأما زعيمة القافلة السيدة فاطمة بنت موسى عليه السلام فيقال إنها هي الأخرى قد دس إليها السم في ساوة ولهذا لم تلبث إلا أياماً قليلة واستشهدت

الحياة السياسية للإمام الرضا (ع) ص 428

سربازان مأمون هارون بن موسی علیه السلام برادر امام رضا علیه السلام را به شهادت رساندند و هارون در قافله‌ای قرار داشت که به عازم خراسان بود و حضرت معصومه سلام الله علیها هم در این قافله بود، مأمون سربازان خود را به سوی این قافله فرستاد و جنگی صورت گرفت و عده‌ای کشته شدند و هارون مجروح شد و بعد او در حالی که غذا می‌خورد کشته شد و حضرت معصومه سلام الله علیها در ساوه مسموم شد و به خاطر همین سم روزهای کمی زنده ماند و بعد به شهادت رسید.

در این عبارت ماجرای شهادت به صراحت بیان شده است؛ اما این عبارت سند معتبری ندارد؛ اما این عبارت منافاتی هم با عبارت علامه مجلسی ندارد؛ چون در آنجا علامه مجلسی فقط بیان کرده بودند که حضرت مریض شدند و در اینجا علت بیماری را هم ذکر کرده‌اند و گفته‌اند که بیماری ناشی از سمی است که به ایشان داده بودند.

از آن طرف دشمنی خاندان بنی عباس با اهل بیت علیهم السلام هم از مسائلی است که نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد و با توجه به این مسئله و مدارکی که بیان شد، می‌توان به این نتیجه رسید که حضرت معصومه سلام الله علیها به شهادت رسیده است؛ اگرچه سند و ادله آن صحیح نیست.

برای مشاهده جایگاه و مقامات معنوی حضرت معصومه سلام الله علیها به لینک زیر مراجعه کنید:

<https://www.valiasr-aj.com/persian/shownews.php?idnews=9770>